

Sygn. akt III Ca 610/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion – Hajduk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 listopada 2022 r. w Gliwicach

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 5 maja 2022 r., sygn. akt I C 96/22

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **zasądza od pozwanej na rzecz powoda 7 685,50zł (siedem tysięcy sześćset osiemdziesiąt pięć złotych i pięćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 24 sierpnia 2017r.,**

b) **zasądza od pozwanej na rzecz powoda 1317zł (jeden tysiąc trzysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;**

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda 500 zł (pięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III Ca 610/22

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zabrze wyrokiem z 5 maja 2022 roku oddalił powództwo M. J. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę 7685,50 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 sierpnia 2017 r. i zasądził od powoda na rzecz pozwanej koszty procesu.

Sąd ustalił Rejonowy ustalił, że 21 maja 2017 roku doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzony został pojazd F. (...) B. W.. Sprawca był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnego u pozwanej. B. W. upoważnił N. Z. do bezgotówkowego wynajęcia pojazdu zastępczego od powoda na czas naprawy uszkodzonego pojazdu. W dniu 24 maja 2017 roku N. Z. zawarła z powodem umowę najmu na okres od 24 maja 2017 roku do dnia ustania szkody. Stawkę dobową ustalono na kwotę 280 zł netto. Nadto ustalono, że koszt całkowity zostanie rozliczony cesją z OC sprawcy.

W dniu 24 maja 2017 roku powód zawarł z N. Z. umowę cesji, której przedmiotem była wierzytelność z tytułu odszkodowania za korzystanie z pojazdu zastępczego. Okres najmu pojazdu trwał do 21 lipca 2017 roku, za wynajem powód wystawił fakturę VAT (...) na kwotę 20.319,60 zł brutto.

Fakturę VAT (...) powód przesłał pozwanej w dniu 24 lipca 2017 roku. Pozwana w postępowaniu likwidacyjnym przyznała w dniu 28 lipca 2017 roku kwotę 1463,70 zł. Pismem z dnia 7 sierpnia 2017 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty należności z faktury. Kolejna korespondencja stron nie przyniosła zmiany stanowisk.

Uzasadniony technicznie czas naprawy pojazdu to maksymalnie 28 dni. Cena rynkowa najmu samochodu segmentu D wynosi do 135,42 zł do 400,91 zł brutto za dobę. Stawka zastosowana przez powoda mieści się w granicach stawek rynkowych.

Wyrokiem z dnia 21 września 2021 roku w sprawie VIII C 229/21 Sąd Rejonowy w Zabrzu zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 494 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienia od dnia 24 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty i orzekł o kosztach procesu. Wyrok ten jest prawomocny z dniem 13 listopada 2021 roku

Sąd Rejonowy wskazał, że wobec prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w sprawie VIII C 229/21, że powodowi przysługiwało wobec pozwanej roszczenia z tytułu najmu pojazdu zastępczego nabyte w drodze cesji od poszkodowanego. W uprzednio toczącym się postępowaniu Sąd ustalił, posiłkując się opinią biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej, że uzasadniony technicznie okres naprawy to maksymalnie 28 dni kalendarzowych, a przyjęta przez powoda stawka 280 zł netto za dobę najmu mieści się w granicach stawek rynkowych. Nie ulega zatem wątpliwości, że roszczenie powoda dochodzone w niniejszym procesie co do kwoty 7.685,50 zł zasługiwałoby na uwzględnienie – art. 365 § 1 k.p.c., gdyby nie podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia.

Zgodnie z art. 819 § 1 k.c. roszczenia z umowy ubezpieczenia przedawniają się w upływie lat trzech. Sam bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenia stało się wymagalne – art. 120 k.c. Powód jednoznacznie wskazywał, zarówno w sprawie VIII C 229/21, jak i w niniejszym procesie, że jego roszczenie stało się wymagalne z dniem 24 sierpnia 2017 roku. Zatem uległo ono przedawnieniu najpóźniej z dniem 31 grudnia 2020 roku, uwzględniając zmianę przepisów w zakresie terminów przedawnienia.

Zgodnie z art. 819 § 4 k. c. bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia.

Sąd Rejonowy ocenił, że każdorazowe zgłoszenie tej samej szkody i odmowy uznania jej przez zakład ubezpieczeń nie powoduje rozpoczęcia na nowo biegu terminu przedawnienia. Powołał się na wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 lutego 2018 roku w sprawie I ACa 871/17 (LEX nr 2516261).

Pozwana decyzję co do żądania zapłaty za fakturę z dnia 21 lipca 2017 roku podjęła już 28 lipca 2017 roku informując o możliwości dochodzenia dalszych roszczeń na drodze sądowej, co przesądza w obrocie profesjonalnym o zakończeniu przez ubezpieczyciela postępowania likwidacyjnego. Dalsze działania powoda, w szczególności odwołanie wniesione kilkanaście miesięcy po wezwaniu pozwanej do zapłaty, z treści którego wynika, że jest to wezwanie przedsądowe, nie mogą odnieść skutku w zakresie terminów przedawnienia.

Powód w apelacji zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, to jest art. 233 § 1 k.p.c. przez zastosowanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów i dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez błędną ocenę, że wniesienie odwołania nie przerywa biegu terminu przedawnienia oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 66 k.c. przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że pozwany złożył poszkodowanemu ofertę, w sytuacji gdy nie spełnia ona wymogów określonych dla oferty narzuconych przez powołany przepis i naruszenie art. 819 k.c. przez przyjęcie, że doszło do przedawnienia roszczenia, uznając że na gruncie art. 819 § 4 k.c. ponowne wezwanie do zapłaty w zakresie tych samych roszczeń, co do których ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego się powiedział, rodzi skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia. Powód złożył odwołanie od decyzji pozwanego, pozwany zajął ostateczne stanowisko w sprawie 28 stycznia 2020 roku.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji powoda i zasądzenia swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja odniosła skutek.

W niniejszej sprawie stan faktyczny pomiędzy stronami był bezsporny, bezsporna była również wysokość roszczenia wynikająca już z ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy w Zabrze w prawomocnie zakończonej sprawie o sygn. VIII C 229/21, na co słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji. W niniejszej sprawie jedyną kwestią sporną podlegającą ocenie było czy doszło do przedawnienia roszczenia czy też nie.

Pozwany podjął decyzję w sprawie wypłaty odszkodowania w dniu 28 lipca 2017 roku, natomiast pozew w niniejszej sprawie wpłynął 21 grudnia 2021 roku, a więc upłynęły już letni termin przedawnienia.

Art. 819 § 4 k. c. stanowi, że bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia.

Należało zatem ocenić czy w niniejszej sprawie doszło do rozpoczęcia na nowo biegu terminu przedawnienia.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 grudnia 2019 r., sygn. IV CSK 472/18 orzekł, że oświadczenie ubezpieczyciela nie nosi waloru oświadczenia kończącego postępowanie likwidacyjne, jeśli nie ma ono charakteru definitywnego. Dopóki zatem postępowanie likwidacyjne nie skończy się definitywnie, to oświadczenie ubezpieczyciela nie nosi waloru oświadczenia kończącego to postępowanie, a zatem wywołującego skutek prawny w postaci rozpoczęcia na nowo biegu przedawnienia z mocy art. 819 § 4 zd. drugie k.c. Treść takiego oświadczenia woli musi więc spełniać wymagania przewidziane w art. 16 ust. 3 u.d.u., wskazując m.in. na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą stanowczą odmowę wypłaty świadczenia. Także w wyroku

Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2014 r., sygn. V CSK 5/14 stwierdzono, że dopóki postępowanie likwidacyjne nie skończy się definitywnie, oświadczenie ubezpieczyciela nie nosi waloru oświadczenia kończącego to postępowanie. Zważywszy na wynikający z art. 16 ust. 3 ustawy z 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej obowiązek ubezpieczyciela informowania ubezpieczonego o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej, nie można przyjąć, że celem racjonalnego ustawodawcy było, by postępowanie sądowe musiało być niekiedy wszczęte przed złożeniem przez ubezpieczyciela definitywnego oświadczenia i zakończeniem postępowania likwidacyjnego.

2. Bieg przedawnienia roszczenia oświadczenie do ubezpieczyciela rozpoczyna się po przerwie od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie od ubezpieczyciela kończące postępowanie likwidacyjne oświadczenie o przyznaniu lub odmowie świadczenia (art. 819 § 4 zdanie drugie k.c.).

Art. 16 ust. 3 ustawy z 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej stanowi natomiast, że jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, zakład ubezpieczeń informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja zakładu ubezpieczeń powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

Sąd Rejonowy, oceniając tą kwestię oparł się na argumentacji zawartej w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 lutego 2018 roku w sprawie I ACa 871/17. Wyrok ten jednak na skutek skargi kasacyjnej został uchylony przez Sąd najwyższy cytowanym wyżej wyrokiem z dnia 19 grudnia 2019 r., sygn. IV CSK 472/18.

Powód wezwał pozwaną do wypłaty odszkodowania 24 lipca 2017 roku. Pozwana wypłaciła odszkodowanie w kwocie 1463,70 zł, która nie uwzględniała całego roszczenia powoda. Pozwana w piśmie bez daty (k. 16 akt) wskazała, że wypłaciła kwotę 1463,70zł tytułem kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, przytoczyła podstawę prawną oraz

pouczyła o przysługującej reklamacji, którą można złożyć pisemnie w jednostce (...). Powód 7 sierpnia 2017r roku w piśmie zatytułowanym „wezwanie do zapłaty” wskazał, że nie otrzymał na wskazany rachunek bankowy należnej kwoty i wezwał do jej zapłaty. Wezwanie to wobec takiej treści i braku sformułowanych zarzutów do decyzji pozwanej nie stanowi reklamacji. Powód dopiero pismem z 20 listopada 2018 roku, złożył odwołanie od decyzji ubezpieczyciela, które doręczono pozwanej 26 listopada 2018 roku. Pozwana w odpowiedzi pismem z 17 grudnia 2018 roku stwierdziła, że w wyniku ponownego rozpoznania sprawy odmawia wypłaty dalszego świadczenia, wskazała na dokonane ustalenia, powołała podstawę prawną i poinformowała o możliwości wystąpienia do sądu lub rzecznika praw ubezpieczonych. W ocenie Sądu Okręgowego dopiero złożenie przez ubezpieczyciela tego pisma stanowi definitywne oświadczenie i zakończenie postępowania likwidacyjnego, skoro sama pozwana wskazuje w tym piśmie, że Zespół (...) z Klientem Grupy (...) w odpowiedzi na pismo z 27 listopada 2018 roku dokonał ponownego rozpoznania sprawy. Pismo to zawiera także wymogi określone w cytowanym wyżej art. 16 ust. 3 ustawy z 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej. Zatem zgodnie z art. 819 § 4 k.c. trzy letni termin przedawnienia zaczął biec od doręczenia pisma z 17 grudnia 2018r. , roszczenie uległoby przedawnieniu 31 grudnia 2021r. , pozew zaś wniesiono 21 grudnia 2021 roku.

Sąd Okręgowy, mając powyższe okoliczności na względzie na mocy art. 386 § 1 k.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania za obie instancje Sąd odwoławczy orzekł na mocy art. 98 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwaną. Na koszty postępowania odwoławczego złożyła się opłata od apelacji 500 zł.

SSO Magdalena Balion – Hajduk